

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดราชบุรี

คำขวัญประจำจังหวัดราชบุรี

คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร
วัดนอนหงษ์ใหญ่ ดินโอ่งงาม ดาดหน้าดำเนิน
เพลินค้างคาวร้อยล้าน ย่านโอ่งปาด

ตราประจำจังหวัดราชบุรี

รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์ 2 สิ่ง คือ

1. พระแสงขรรค์ชัยศรี ประดิษฐานอยู่บนบันไดแก้ว
 2. ฉลองพระบาทคู่ประดิษฐานอยู่บนพานทอง
- หมายถึง เครื่องแสดงถึงความเป็นพระเจ้าแผ่นดิน

ดอกไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ชื่อดอกไม้ ดอกกัลปพฤกษ์
ชื่อวิทยาศาสตร์ (Cassia bakeriana)

ต้นไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ชื่อพรรณไม้ โมกมัน
ชื่อวิทยาศาสตร์ (Wrightia tomentosa)

ผู้บริหารจังหวัดราชบุรี

นายนิสิต จันทร์สมวงศ์

ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2556

นายณรงค์ ครองชนม์

รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

นายพิพัฒน์ เอกภาพันธ์

รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

นายณรงค์ศักดิ์ เฉลิมเกียรติ

รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ที่ตั้งและขนาด

จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลาง ทางทิศตะวันตกของประเทศไทย ประมาณ เส้นรุ้งที่ 13 องศา 10 ลิปดาเหนือ กับเส้นแวงที่ 99 องศา 10 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลขที่ 4 ประมาณ 100 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 5,196,462 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,247,789 ไร่

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม, จังหวัดสมุทรสาคร และสมุทรสาคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศพม่า มีแนวชายแดนยาวประมาณ 73 กม.

สภาพภูมิประเทศ

- 1.พื้นที่ราบสูง ได้แก่ บริเวณชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า มีเทือกเขาตะนาวศรีและภูเขาน้อยใหญ่ สลับซับซ้อนในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง จอมบึง ปากท่อ และ อำเภอบ้านคา
- 2.พื้นที่ราบลุ่ม ได้แก่ บริเวณพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการเพาะปลูกหรือประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี โพธาราม และบ้านโป่ง
- 3.พื้นที่ราบต่ำ ได้แก่ บริเวณตอนปลายของแม่น้ำแม่กลอง คลองดำเนินสะดวก และแม่น้ำอ้อมด้าน จังหวัดสมุทรสงคราม ในเขตพื้นที่อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง และอำเภอดำเนินสะดวก ซึ่งมีคูคลอง เชื่อมโยงถึงกันกว่า 200 สาย
- 4.พื้นที่ภูเขาสูง ได้แก่ บริเวณชายแดนด้านตะวันตกติดกับสหภาพพม่า และเขตแดนด้านใต้ติดกับ จังหวัดเพชรบุรี มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง อุดมด้วยป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ในระดับ ความสูง ตั้งแต่ 200 เมตร ถึง 1,100 เมตร ในเขตอำเภอสวนผึ้ง กิ่งอำเภอบ้านคา และอำเภopakท่อด้านตะวันตก

สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ จึงทำให้ได้รับลมมรสุมจากอินเดียไม่เต็มที่ โดยเฉพาะอำเภอติดต่อกับเทือกเขาตะนาวศรี ได้แก่ อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ และอำเภอบ้านคา ทำให้มีปริมาณฝนตกน้อย ฝนส่วนใหญ่ จะถูกพัดเลยไปตกในแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำแควน้อยและแม่น้ำแควใหญ่ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยจะมี ปริมาณฝนตกหนักในช่วงเดือนมิถุนายน และเดือนกรกฎาคม

เขตการปกครอง

จังหวัดราชบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอบ้านโป่ง อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา 104 ตำบล 975 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งการปกครองออกเป็น 1 องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด 3 เทศบาลเมือง 25 เทศบาล ตำบล และ 83 องค์การบริหารส่วน

ประชากร

จังหวัดราชบุรี มีครัวเรือนจำนวน 227,547 หลังคาเรือน และมีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 871,333 คน

เศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการทำนาข้าวในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลองมีการปลูกพืชไร่ชนิดต่าง ๆ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง สับปะรด ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมีการทำสวนผลไม้หลายชนิด เช่น มะม่วง มะพร้าว องุ่นและชมพู มีการทำปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ สุกร ไก่ เป็ด โคเนื้อและโคนม นอกจากนั้นยังมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเภท กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว อุตสาหกรรมที่สำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัด คือ อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผา การทอผ้า อุตสาหกรรมอาหาร การประกอบตัวถังรถยนต์โดยสาร รถบรรทุก และอุตสาหกรรมผลิตกระดาษ

การอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรีอุตสาหกรรมหลักของจังหวัดส่วนใหญ่จะอยู่ในด้านอุตสาหกรรมเกษตร ผลผลิตที่ได้ไม่ว่าจะ ขึ้นอยู่กับสภาพตามฤดูกาล ทำให้ระดับรายได้ไม่แน่นอน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงสีข้าว สำหรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะอยู่ในเขตอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม ได้แก่ โรงงานผลิตภัณฑ์เซรามิก โรงงานน้ำตาลและผงชูรส โรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โรงงานผลิตกระดาษ อุตสาหกรรมเป็นต้น

การเกษตรกรรม

การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,247,789 ไร่ เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตรกรรมประมาณ 1,157,466 ไร่ พื้นที่ป่าประมาณ 471,595 ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ประมาณ 1,618,728 ไร่ ได้แก่ ที่อยู่อาศัยและพื้นที่สาธารณะอุตสาหกรรม และที่ราชพัสดุ

ภาวะการค้าทั่วไป

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด มีการจดทะเบียนนิติบุคคล ลดลงร้อยละ 7.14 เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก , ธุรกิจบริการ และธุรกิจก่อสร้าง อัตราเงินเฟ้อในช่วงเดือน ม.ค.-ก.ค.52 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 51 ลดลงร้อยละ 0.3 เป็นการลดลงของดัชนีราคาหมวดอื่นๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 4.6 สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าส่วนใหญ่ราคายังทรงตัวและปริมาณมีเพียงพอสำหรับผู้บริโภค

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี

ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศาสนา

1.วัดเพลง

เป็นวัดประจำอำเภอ ใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบศาสนกิจและพิธีทางพุทธศาสนาของผู้คนในละแวกนี้ ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์เคยเสด็จฯประพาสต้นและพระราชทานเครื่องราชศรัทธา เช่น กี๋ใส่ยาฉุน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงจำลอง พระพุทธรูปปางประทานพร และรอยพระพุทธรูปซึ่งประดิษฐานในวิหารหลวงพ่อฤาษี

2.วัดหนองหอย

เป็นที่ตั้งของพระวิหารพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์กวนอิม มีความสูง 16 เมตร หน้าตักกว้าง 9 เมตร และอีกด้านหนึ่งของยอดเขาประดิษฐานพระพุทธรัดนโกสินทร์มหายณี (หลวงพ่อใหญ่) เป็นวัดที่มีผู้ศรัทธาานิยมมาไหว้พระกันมาก

3.วัดป่าพระธาตุเขาน้อย

เป็นที่ตั้งของเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุของหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี อันเป็นที่เคารพนับถือยิ่งของพุทธศาสนิกชนบนเขาเป็นจุดชมวิวที่ใกล้เทือกเขาตะนาวศรีมากที่สุด

4. วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม

วัดอยู่ขวามือก่อนถึงแยกดำเนินสะดวก 10 กิโลเมตร พระอุโบสถสร้างในสมัยอยุธยาตอนปลายและเป็นที่เก็บรักษาพระพุทธรูปหยกปางต่าง ๆ ภายในวัดมีอุทยานการศึกษาและสวนป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ พื้นที่กว่า 200 ไร่ วัดนี้ได้รับรางวัลสวนป่าดีเด่นจากกรมป่าไม้ประจำปี 2539

5. จิตรกรรมฝาผนังวัดคงคาราม

ภายในอุโบสถมีพระประธาน แก่นไม้ทำด้วยศิลาแลงและปิดทองฐานชุกชีทำเป็นบัวคว่ำบัวหงาย และภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมือละเอียดอ่อน ภาพแต่ละภาพเหมือนถ่ายทอดจากต้นแบบที่มีชีวิตจริง เขียนขึ้นในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เป็นภาพพุทธประวัติตอนต่าง ๆ ที่หาชมยาก นอกจากนี้ยังมีกุฏิเรือนไทย 9 ห้องสร้างในสมัยธนบุรี ปัจจุบันจัดให้เป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน รวบรวมวัตถุเก่าแก่ซึ่งเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา

6. หลวงพ่อแก่นจันทร์

เป็นพระพุทธรูปปางอุ้มบาตร สร้างด้วยโลหะทองคำสัมฤทธิ์ ส่วนล่างแกะสลักจากไม้จันทร์ซึ่งเป็นไม้เนื้อหอม สูงประมาณ 2.26 เมตร เป็นพระพุทธรูปที่เคารพนับถือกันมาก

7. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

เป็นหลักเมืองเก่าที่สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และภายในบริเวณเดียวกันมี พิพิธภัณฑ์ทหารช่าง ตั้งอยู่ตำบลโคกหม้อ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับกิจกรรมของทหารช่าง ยุทโธปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ในอดีต

8. เมืองโบราณบ้านคูบัว

เป็นโบราณสถานที่ขุดค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีหลายอย่าง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ดินแดนราชบุรีแห่งนี้เคยเป็นเมืองท่าที่เจริญรุ่งเรืองในยุคทวารวดี สถาปัตยกรรมในเมืองโบราณคูบัวได้รับอิทธิพลทางด้านศิลปะจากช่วงสมัยราชวงศ์สุโขทัย ประเทศอินเดีย และมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า พุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองในประเทศไทยมามากกว่า 1,000 ปี

ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม

1. ตลาดเก่าเจ็ดเสมียน

อยู่หลังสถานีรถไฟเจ็ดเสมียน สถานีรถไฟเล็กๆ ที่รถไฟสายใต้ทุกขบวนต้องผ่านก่อนถึงราชบุรี ตลาดเจ็ดเสมียนด้านหน้าติดสถานีรถไฟ ด้านหลังติดริมแม่น้ำแม่กลอง สิ่งที่สำคัญของชุมชนคือ หอแก้วไม้ วัดเจ็ดเสมียน ศาลคุณตาผ้าขาว ลานโม่ซึ่งจัดแสดงศิลปะพื้นบ้านของเด็กและผู้สูงอายุในชุมชน สินค้าที่ขึ้นชื่อของที่นี่คือ หัวไชโป้ว เจ็ดเสมียนเคยเป็นแหล่งปลูกหัวผักกาดขาวและผลิตเป็นไชโป้วส่งจำหน่ายไปทั่วประเทศ

2. ตลาดน้ำดำเนินสะดวก

ตลาดลอยน้ำที่เต็มไปด้วยเรือพายลำย่อม บรรทุกสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ พ่อค้าแม่ค้าสวมเสื้อผ้าโขนสีเข้มแบบชาวสวน ใส่หมวกงอบใบลาน พายเรือเร่ขายแลกเปลี่ยนสินค้าในยามที่เส้นทางคมนาคมทางน้ำเป็นหัวใจหลัก ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เริ่มค้าขายตั้งแต่เช้าตรู่ไปจนถึงช่วงประมาณ 12.00 น. ส่วนตลาดน้ำวัดปราสาทสิทธิ์ซึ่งเป็นตลาดน้ำที่ยังคงวิถีชีวิตเดิม ๆ อยู่มากจะเริ่มตั้งแต่เช้าตรู่ และจะวายตั้งแต่ก่อน 08.00 น.

3. ตลาดเจ็ดเสมียน

เป็นตลาดโบราณอายุกว่า 100 ปี ตั้งอยู่ที่ตำบลเจ็ดเสมียน เป็นชุมชนริมทางรถไฟ และติดกับแม่น้ำแม่กลอง ในอดีตเคยเป็นชุมทางการค้าขายทางน้ำของราชบุรี

4.พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน

ลักษณะเป็นเรือนไทย จัดแสดงนิทรรศการหนังใหญ่ ประวัติความเป็นมาของหนังใหญ่และกรรมวิธีการแกะสลักตัวหนังใหญ่ มีตัวหนังจำนวน 313 ตัวที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ส่วนใหญ่เป็นตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์

5.พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี

จัดแสดงเกี่ยวกับราชบุรีในด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดีชาติพันธุ์วิทยา ธรณีวิทยา ศิลปะพื้นบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ในการจับสัตว์น้ำ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของกลุ่มชนต่าง ๆ ในจังหวัดราชบุรี เช่น ลาวโซ่ง กะเหรี่ยงและไท-ยวน รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัด โบราณวัตถุที่โดดเด่นนอกจากพระแสงดาบราชศัสตราประจำมณฑลราชบุรีแล้ว ยังมี พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี ศิลปะขอมแบบบาเยน เป็น 1 ใน 5 องค์ที่ขุดพบในประเทศไทยซึ่งมีสภาพสมบูรณ์งดงามที่สุด

6.พิพิธภัณฑ์โกทัย

ลักษณะเป็นเรือนไทยประยุกต์ รวบรวมวัตถุโบราณ ในอดีต รถม้า รวมทั้งพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของไทยชนิดต่าง ๆ

7.พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

ตั้งอยู่ในบริเวณสวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถานสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เชิงเขาแก่นจันทน์ริมถนนเพชรเกษม

ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

1.บึงกระจับ

เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดและที่บึงนี้มีการเล่นเจ็ตสกี พายเรือแคนู

2.น้ำพุร้อนไทรประจัน

เมื่อเย็นล้อมรอบบ่อและช่วยกันปรบมือหรือเคาะทำเสียงดัง น้ำร้อนในบ่อจะผุดเป็นฟองขึ้นมาเหนือผิวน้ำ ไกล่กันมีบ่อน้ำเล็ก ๆ สำหรับอาบน้ำร้อนได้ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกอาบน้ำได้ระหว่างน้ำเย็นที่ไหลจากเทือกเขาตะนาวศรีและน้ำร้อนที่ไหลจากบ่อ

3.ธารน้ำร้อนบ่อคลึง

บ่อคลึงเป็นธารน้ำร้อนธรรมชาติที่มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาตะนาวศรี จะมีน้ำไหลอยู่ตลอดปี เป็นน้ำร้อนบริสุทธิ์ อุณหภูมิของน้ำประมาณ 120-136 องศาฟาเรนไฮต์ ในช่วงฤดูหนาวยามเช้าไอน้ำร้อนจะลอยกรุ่นเป็นหมอกสวยงาม มีบ่อน้ำร้อนธรรมชาติและสระน้ำกระเบื้องสำหรับอาบน้ำร้อนธรรมชาติ

4.บ่อน้ำพุร้อนโป่งกระทิง

เป็นบ่อน้ำพุร้อนขนาดเล็ก กว้างประมาณ 5 เมตร เมื่อเย็นล้อมรอบบ่อและช่วยกันปรบมือหรือเคาะทำเสียงดัง น้ำในบ่อจะผุดเป็นฟองขึ้นมาเหนือผิวน้ำ ไกล่กันมีบ่อน้ำเล็ก ๆ สำหรับอาบน้ำร้อนได้

5.เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประทับช้าง

อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ ภายในบริเวณมีผืนป่าธรรมชาติบนเขาประทับช้าง และอ่างเก็บน้ำเชิงหน้าผา เหมาะสำหรับเป็นจุดชมวิวและดูนก ในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน

6.ถ้ำเขาบิน

อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีความลึกจากปากถ้ำถึงบริเวณลึกสุดประมาณ 300 เมตร แบ่งออกเป็นคูหาตามลักษณะหินงอกหินย้อยวิจิตรตระการตา

7.โป่งยุบ

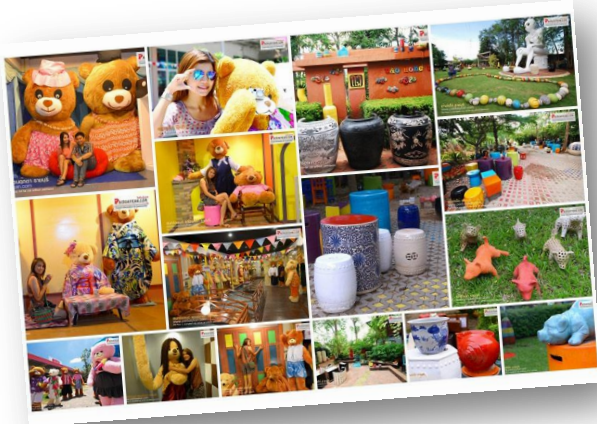
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะแปลกตา ในเนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ เกิดจากการยุบตัวของแผ่นดินทำให้เกิดลักษณะโตรกผาคัลลายกับแพะเมืองผีจังหวัดแพร่

8.น้ำตกห้วยสวนพลู

เป็นน้ำตกที่มีสภาพธรรมชาติแวดล้อมของป่าที่สมบูรณ์และหลากหลายทางชีวภาพมากแห่งหนึ่ง

ของฝากขึ้นชื่อจังหวัดราชบุรี

แหล่งที่มาของข้อมูล

เว็บไซต์จังหวัดราชบุรี <http://www.ratchaburi.go.th>

เว็บไซต์เทศบาลเมืองราชบุรี <http://www.rbm.go.th>

เว็บไซต์วิกิพีเดีย จังหวัดราชบุรี <http://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดราชบุรี>

เว็บไซต์สภาอุตสาหกรรมจังหวัด <http://www.ftiprovince.or.th/province/province.aspx?id=52>

เว็บไซต์ร้านของฝากของที่ระลึกจังหวัดราชบุรี

<http://www.xn-72cg2czalc9dzb4amr1g.com/index.php/travel/souvineer>

เว็บไซต์ประชากร <http://reviewhotel1.blogspot.com/2013/12/77-2557.html>

เว็บไซต์ข้อมูลทั่วไปราชบุรี <http://www.ratchaburi.go.th/data/storyofratchaburi.pdf>

สถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดราชบุรี <http://www.bkkfly.com/travel/thailand/ratchaburi.html>